

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Навчально-науковий інститут №2
Кафедра криміналістичного забезпечення та судових експертиз**

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ
з навчальної дисципліни «Судова комп'ютерно-технічна експертиза»
для здобувачів ступеня вищої освіти магістра
за спеціальністю 081 «Право»
спеціалізація «Судова експертиза»
для підготовки кадрів для експертної служби

Київ 2017

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Навчально-науковий інститут №2
Кафедра криміналістичного забезпечення та судових експертиз**

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ
з навчальної дисципліни «Судова комп'ютерно-технічна експертиза»
для здобувачів ступеня вищої освіти магістра
за спеціальністю 081 «Право»
спеціалізація «Судова експертиза»
для підготовки кадрів для експертної служби

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри
криміналістичного забезпечення та судових
експертиз
(протокол № 8 від 07.12.2017 р.)

Київ 2017

Рецензенти:

Чорноус Ю.М. – професор кафедри криміналістики та судової медицини Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор

Молибога М. П. – провідний науковий співробітник КНІСЕ МЮ України, кандидат юридичних наук

Укладачі:

Атаманчук В.М. - завідувач кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту № 2 НАВС, кандидат юридичних наук

Свобода Є.Ю. – професор кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту № 2 НАВС, кандидат юридичних наук, доцент

Романенко Р.Р. – викладач кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту № 2 НАВС.

Обговорено та схвалено Вченою Радою Національної академії внутрішніх справ від 26 . 12 2017 р., № 28/3-3

Програма призначена для підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістра за спеціальністю 081 «Право» спеціалізацією «Судова експертиза» для підготовки кадрів для Експертної служби з навчальної дисципліни «Судова комп'ютерно-технічна експертиза».

Програма атестації здобувачів вищої освіти містить: зміст; програму навчальної дисципліни; вимоги щодо рівня сформованості знань, умінь та навичок здобувачів вищої освіти; методику проведення атестації та критерії оцінювання; орієнтовний перелік теоретичних питань та практичних завдань, що виносяться на атестацію; список рекомендованих джерел.

ЗМІСТ

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
2. ВИМОГИ ЩОДО РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ..	5
3.МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКЗАМЕНУ	8
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	8
5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ	9
6. ОСОБЛИВОСТІ ВИРІШЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАДАЧ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ	12
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	12

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Наукові засади судової комп'ютерно-технічної експертизи.

Поняття, предмет, об'єкти, методи та методика комп'ютерно-технічної експертизи. Питання, що вирішуються ідентифікаційними, діагностичними, класифікаційними завданнями. Нормативно-правові та організаційні основи комп'ютерно-технічної експертизи. Організація проведення комп'ютерно-технічної експертизи в експертних підрозділах України.

Стислий огляд історичного розвитку комп'ютерно-технічної експертизи, сучасний стан та можливості. Роль комп'ютерно-технічної експертизи в розкритті та запобіганні злочинів.

Тема 2. Апаратні засоби персональних комп'ютерів

Механічні калькулятори. Перший механічний комп'ютер. Електронні комп'ютери. Сучасні комп'ютери. Від електронних ламп до транзисторів. Інтегральні схеми. Перший мікропроцесор. Персональний комп'ютер IBM.

Поняття персонального комп'ютера, його специфікації. Комп'ютерна система та її складові.

Корпус комп'ютера. Материнська плата комп'ютера. Типи корпусів. Блоки живлення. Стандарти блоків живлення.

Формфактори материнських плат. Компоненти системної плати. Набори мікросхем системної логіки. Архітектура North/South Bridge. Hub-архітектура. Роз'єми системної плати. Типи, призначення та функціонування шин. Конфлікти, що виникають при використанні ресурсів. Маркування.

Базова система вводу-виводу (BIOS). Мікропроцесори. Апаратна та програмна частини BIOS. Типи мікросхем Мікросхеми ROM. Пам'ять PROM. Пам'ять EPROM. Пам'ять EEPROM. Параметри CMOS. Параметри системи, що зберігаються у ROM BIOS. Plug and Play BIOS. Маркування.

Параметри процесорів. Тактова частота процесора. Шина даних. Внутрішні регістри. Шина адреси. Кеш-пам'ять першого рівня. Кеш-пам'ять другого рівня. Кеш-пам'ять третього рівня. Режими процесора. Функції процесора. Багатоядерна технологія. Корпуси. Гнізда для процесорів.

Оперативна пам'ять. Відеоадаптери. Загальні поняття. Оперативної пам'яті Пам'ять типу ROM. Пам'ять типу DRAM. Кеш-пам'ять – SRAM. Швидкодія запам'ятовуючих пристроїв. Типи DRAM. Фізична пам'ять. Логічна організація пам'яті. Маркування.

Технології відображення інформації. Цифрові або аналогові сигнали. Компоненти відео системи. BIOS відеоадаптеру. Графічний процесор. Відеопам'ять. Цифроаналоговий перетворювач. Шина. Відеодрайвер. Маркування.

Накопичувачі на жорстких магнітних дисках та їх інтерфейси. Твердотілі накопичувачі. USB-флеш-накопичувачі. Блокування запису на носіях цифрової інформації. Принципи роботи жорстких дисків. Основні вузли жорстких дисків та їх характеристики. Стандарти ATA. Розширений програмний інтерфейс AHCI. Інтерфейс ATAPI. Інтерфейс PATA/SATA RAID. Інтерфейси SCSI та SAS. Стандарти SCSI. Кабелі та роз'єми SCSI. Порівняння інтерфейсів SCSI та SAS.

Твердотілі накопичувачі SSD, їх типи та інтерфейси. Використання твердотілих накопичувачів із різними операційними системами. Пристрої для апаратного блокування запису.

Накопичувачі на гнучких дисках. Оптичні носії цифрової інформації. Компоненти дисководу. Фізичні характеристики та принципи роботи дисководів. Типи дисководів. Конструкція дискет.

Типи дисків для лазерних систем зчитування. Накопичувачі DVD. Стандарти і формати DVD. Стандарт Blu-ray Disc. Створення завантажувального компакт-диску.

Тема 3. Програмне забезпечення персональних комп'ютерів.

Файлові системи Microsoft Windows. Види та характеристики файлових систем. Файлова система FAT: основні концепції, структури даних. Файлові системи NTFS: основні концепції, структури даних. Властивості та атрибути файлів.

Файлові системи Linux. Основні файлові системи. Архітектура файлових систем EXT. Властивості та атрибути файлів. Програмне забезпечення для дослідження файлових систем. Вивчення вмісту файл-образів за допомогою програмних засобів TSK і TAFB.

Тема 4. Програмно-апаратні засоби мобільних телефонів.

Дослідження мобільних телефонів, смартфонів та планшетів. Дослідження цифрових відеореєстраторів. Дослідження гральних автоматів. Дослідження скіммерів, що використовуються в області картингу. Дослідження GPS-навігаторів.

Тема 5. Експертиза компонентів комп'ютерних мереж та баз даних.

Робота з FTK Imager. Накопичувачі даних. Використання FTK Imager. Файлові системи, що ним підтримуються. Інтерфейс FTK Imager. Опції контекстного меню. Вільний простір на диску. Створення образу диска. Програмні засоби для отримання образів. Формати файлів образу. Отримання файл-образу. Можливості FTK Imager. Образи дисків для лазерних систем зчитування. (CD та DVD). Образ із окремо вибраних елементів.

Робота з Registry Viewer. Системний реєстр в Windows 2000/XP/Vista/7. Спільне використання. Навігація по системному реєстру. Додавання ключів реєстру до звіту. Генерування звіту. Повторне завантаження звіту. Параметри часового поясу.

Робота з FTK. Загальні відомості про FTK. Створення досьє.

Тема 6. Експертиза компонентів мобільного зв'язку.

Аналіз зовнішніх характеристик телефону на наявність механічних пошкоджень. Порівняння даних, заявлених в супроводжуючій документації з ідентифікаційними даними мобільного пристрою, а саме серійним номером і номером IMEI.

Дослідження інформації в пам'яті мобільних телефонів про: — останні набрані номери; — одержані та пропущені дзвінки; — надіслані, одержані та збережені повідомлення (SMS, MMS, електрон- на пошта); — телефонну книгу, нотатки тощо; — звукові, графічні, відео й інші файли.

Операційні системи (Symbian OS, iOS, Windows Mobile, Palm OS тощо), що відкрита для розроблення програмного забезпечення сторонніми розробниками (операційна система звичайних мобільних телефонів закри- та для сторонніх розробників).

Тема 7. Експертиза периферійних пристроїв персональних комп'ютерів.

Встановлення на основі дослідження закономірностей експлуатації апаратних засобів комп'ютерної системи - матеріальних носіїв інформації про факт чи подію цивільної справи чи кримінального провадження.

Питання, які вирішуються судовою апаратно-комп'ютерної експертизою.

2. ВИМОГИ ЩОДО РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Атестація осіб, які закінчують вищі навчальні заклади – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Магістр – це освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 450 години / 15 кредитів ECTS.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Судова комп'ютерно-технічна експертиза» здобувач вищої освіти повинен знати:

- теоретичні та практичні питання використання спеціальних знань у слідчій і судовій практиці;
- методика та методи комп'ютерно-технічних досліджень;
- види цифрових носіїв інформації та методи зняття інформації з них;
- види програмного забезпечення для обробки інформації на цифрових носіях та навички роботи з ним;
- методи дослідження мобільних телефонів;
- структуру та зміст висновку експерта;
- порядок оформлення ілюстративної таблиці до висновку експерта;
- особливості проведення додаткової та комплексної експертиз;
- процедури щодо системи якості.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Судова комп'ютерно-технічна експертиза» здобувач вищої освіти повинен вміти:

- оперувати основними положеннями, у тому числі й термінологією законодавства, у частині, що стосується судово-експертної діяльності, зокрема судової комп'ютерно-технічної експертизи;
- розв'язувати ідентифікаційні, діагностичні, класифікаційні завдання комп'ютерно-технічної експертизи;
- виявляти, фіксувати, вилучати й упаковувати об'єкти комп'ютерно-технічної експертизи;

- оглядати й описувати об'єкти дослідження;
- застосовувати технічні засоби та пристрої, які використовуються при проведенні комп'ютерно-технічних досліджень;
- здійснювати практичні заходи відповідно до методики комп'ютерно-технічних досліджень ;
- оформлювати результати комп'ютерно-технічних досліджень;
- вивчати найновіші методи комп'ютерно-технічних досліджень та застосовувати нові види спеціальних засобів;
- застосовувати існуючі методи для дослідження нових об'єктів комп'ютерно-технічної експертизи, які можуть з'явитися найближчим часом, а при необхідності – розробити нові методичні рекомендації або методики для їх дослідження.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти такими практичними навичками, як:

- використання понятійно-категоріального апарату судової комп'ютерно-технічної експертизи та методики проведення комп'ютерно-технічних експертиз для вирішення прикладних питань;
- проведення різної складності комп'ютерно-технічних експертиз по різного роду об'єктам у процесі розслідування кримінальних правопорушень працівниками Експертної служби МВС України.

3. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКЗАМЕНУ

Атестація проводиться як перевірка знань студентів з навчальної дисципліни «Судова комп'ютерно-технічна експертиза», яка передбачена навчальним планом підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістра в Національній академії внутрішніх справ.

Атестація проводиться на відкритому засіданні комісії за участю не менше половини її складу при обов'язковій присутності голови комісії.

Атестація проводиться за білетами, складеними у повній відповідності до навчальної програми. Тривалість атестації не повинна перевищувати 6 академічних годин на день.

У білетах передбачено три теоретичні питання.

Час на підготовку – 20 хвилин. Оцінка виставляється за кожне теоретичне питання окремо, після чого виставляється загальна оцінка відповіді.

Результати атестації визначаються оцінками “відмінно”, “добре”, “задовільно” і “незадовільно”. Результати атестації, оголошуються у цей же день після оформлення протоколу засідання комісії.

Всі засідання комісії протоколюються. У протокол вносяться оцінки, одержані на атестації, записуються додаткові питання, що ставились студенту, особливі думки членів комісії.

Протокол підписують голова та члени комісії, які брали участь у засіданні. Протокол зберігається у навчальних підрозділах НАВС.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Індивідуальна оцінка здобувача вищої освіти за теоретичну частину виводиться із оцінок за кожне питання білету і визначається:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладення, культура мови;
- вміння доводити думку та відстоювати власні позиції;
- впевненість та переконливість;
- аналітичні міркування, вміння робити порівняння та висновки;

Особиста оцінка за кожне питання білету визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» у відповідності з «Положенням про організацію освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ» та оголошуються в день їх проведення після оформлення протоколу засідання екзаменаційної комісії.

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ

1. Поняття судової експертизи та принципи судово-експертної діяльності.
2. Методика фотозйомки загального виду об'єктів криміналістичного дослідження.
3. Вибір масштабу зйомки (мікро- та макрозйомка). Метод великомасштабної зйомки. Вибір фону та освітлення при фотографуванні. Метод репродукційної зйомки.
4. Основні правила планової зйомки. Визначення справжніх розмірів об'єкта за плановою зйомкою. Сучасні досягнення науки і техніки в галузі фотографічних процесів.
5. Історія розвитку комп'ютерів: від появи до нашого часу.
6. Архітектура комп'ютерної системи.
7. Системна плата комп'ютера.
8. , призначення і функціонування шин системної плати.
9. Набори мікросхем системної логіки. Архітектура „північний/південний міст ”.
10. Набори мікросхем системної логіки. Hub-архітектура.
11. Мікропроцесори: параметри, шини та режими.
12. Швидкодія процесору. Тактова частота процесора і системної плати.
13. Кеш-пам'ять процесору.
14. Функції процесора.
15. Багатоядерна технологія та технологія Hyper-Threading.
16. Корпуси процесорів. Гнізда для процесорів.
17. Форм-фактори та основні компоненти жорстких дисків. Кабелі та роз'єми накопичувачів.
18. Форматування жорстких дисків: етапи та процес.
19. Твердотільні накопичувачі інформації.
20. Microsoft Windows і твердотільні накопичувачі.
21. Інтерфейси жорстких дисків.
22. Розширений програмний інтерфейс AHCI. Інтерфейс SATAPI.

23. Надмірний масив незалежних дискових накопичувачів.
24. SCSI та SAS-інтерфейси, їх порівняння.
25. SATA та SAS-інтерфейси, їх порівняння.
26. Основи BIOS. Апаратна і програмна частини BIOS.
27. Типи мікросхем ПЗУ. Параметри CMOS.
28. Технологія Plug and Play BIOS. Інтерфейс ACPI.
29. Системна BIOS.
30. Файлова система: поняття. Файлові системи, підтримувані операційними системами Windows.
31. Файлова система: поняття. Файлові системи, підтримувані операційними системами Linux.
32. Структури файлової системи FAT.
33. Система файлів у файлових системах, підтримуваних операційними системами Linux: каталоги.
34. Файлові системи FAT: завантажувальний сектор головного розділу.
35. Імена файлів та каталогів, розширення файлів у Linux.
36. Файлові системи FAT: каталог, інформація, яка міститься в ньому та типи каталогів.
37. Дерево каталогів у Linux.
38. Файлові системи FAT: таблиця розміщення файлів та її структура.
39. Розміщення компонентів системи: стандарт FHS.
40. Файлова система NTFS: поняття та структура.
41. Поточний та домашній каталоги у Linux. Переміщення по дереву каталогів.
42. Головна файлова таблиця MFT: поняття та структура.
43. Створення каталогів у Linux. Копіювання та переміщення файлів.
44. Реалізація директорій у файловій системі NTFS.
45. Файл та його імена у Linux: посилання. Жорсткі посилання.
46. Продуктивність файлової системи NTFS: засоби збільшення продуктивності.
47. Індексні дескриптори у Linux.
48. Поняття та забезпечення надійності файлової системи NTFS.
49. Символьні посилання у Linux.
50. Основні й додаткові розділи FAT.
51. Видалення файлів і каталогів у Linux та їх відновлення.
52. Журналювання у файловій системі NTFS.
53. Відмінності між існуючими файловими системами FAT.
54. Дослідження цифрових носіїв інформації з використанням операційних систем Linux.
55. Клієнт-серверна та рівнорангова моделі мереж.
56. Широкомовні мережі та мережі із передаванням від вузла до вузла.
57. Класифікація мереж за розміром.
58. Служби на основі з'єднань та служби без встановлення з'єднань.
59. Мережеві служби та протоколи.
60. Еталонні моделі мереж.
61. Еталонна модель OSI.
62. Фізичний рівень еталонної моделі OSI.

- 63.Рівень передачі даних еталонної моделі OSI.
- 64.Мережевий рівень еталонної моделі OSI.
- 65.Транспортний рівень еталонної моделі OSI.
- 66.Сеансовий рівень еталонної моделі OSI.
- 67.Рівень подання еталонної моделі OSI.
- 68.Прикладний рівень еталонної моделі OSI.
- 69.Еталонна модель TCP/IP.
- 70.Інтернет-рівень еталонної моделі TCP/IP.
- 71.Транспортний рівень моделі TCP/IP.
- 72.Прикладний рівень еталонної моделі TCP/IP.
- 73.Хост-мережевий рівень еталонної моделі TCP/IP.
- 74.Порівняння еталонних моделей OSI та TCP/IP.
- 75.Архітектура Інтернету.
- 76.Бездротові мережі.
- 77.Топологія мереж.
- 78.Стек протоколів Інтернету.
- 79.Інтернет адреси.
- 80.Робота з FTK Imager. Властивості FTK Imager.
81. Робота з Registry Viewer.
82. Системний реєстр в Windows 2000/XP/Vista.
83. Робота з FTK. Загальні відомості про FTK. Створення досьє.
84. Створення облікового запису користувача.
85. Встановлення прав доступу до досьє. Архівування та відновлення досьє.
86. Інтерфейс FTK. Закладки та вікна. Меню та панелі інструментів.
87. Робота з FTK. Додаткові параметри та налаштування.
88. Обробка даних в досьє.
89. Дослідження графічних файлів.
90. Дослідження файлів електронної пошти. Популярні програми електронної пошти. І
91. Фільтр відомих типів файлів (KFF).
92. Індексований пошук. Параметри індексованого пошуку.
93. Фільтрація даних в досьє. Основні поняття фільтрації даних.
94. Створення звітів за аналізом даних в досьє.
95. Робота з PRTK. Загальні відомості, інтерфейс, модулі.
96. Перелік типів файлів, які розпізнаються FTK.
97. Способи захисту інформації.
98. Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж.
- 99.Підвиди комп'ютерно-технічної експертизи.
- 100.Питання, які вирішуються апаратно-комп'ютерною експертизою.

6. ОСОБЛИВОСТІ ВИРІШЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАДАЧ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ

Отримавши об'єкт, необхідно здійснити його попереднє дослідження та класифікувати його, при цьому слід охарактеризувати особливості методики його дослідження та привести приклад вирішуваних питань судової комп'ютерно-технічною експертизою, відносно даного об'єкту.

Після цього необхідно вказати на особливості поводження в процесі дослідження з подібного роду об'єктами.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

Конституція України від 28 червня 1996 року (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України від 23 липня 1996 року, № 30. – Ст.141.

Кримінальний кодекс України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до кодексу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

Кримінальний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 року // [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55082

Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 року // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 28. – Ст.232.

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України : Закон України. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2012. – 382 с.

Про утворення експертної служби МВС України: Постанова Кабінету Міністрів України № 988 від 20.06.2000 р.

Про внесення змін до деяких наказів Міністерства внутрішніх справ України щодо організації діяльності Експертної служби, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 9.07.2013 за № 1151/23683 : Наказ МВС України від 20.06.2013 № 605.

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення законодавства у відповідність з Кримінальним процесуальним кодексом України. Закон України // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 12, ст.178.

Про затвердження Положення про Експертно-кваліфікаційну комісію МВС України та атестацію судових експертів Експертної служби МВС України: Наказ МВС України від 08.02.2017 № 102.

Про затвердження Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України: Наказ МВС України від 03.11.2015 р. № 1343.

Про затвердження положень про Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр та територіальні науково-дослідні експертно-криміналістичні центри МВС: Наказ МВС України від 31 січня 2017 р. № 77.

Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30 травня 2008 р. № 5.

Постанови Пленуму Верховного Суду України в кримінальних справах. – К.: Видав. дім “Скиф”, 2005. – 468 с.

Інструкція з організації діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України: Наказ МВС України від 6 липня 2017 р. № 570.

Інструкція з організації проведення та оформлення експертних проваджень у підрозділах судових експертиз і експертних досліджень у підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України: Наказ МВС України від 17 липня 2017 р. № 591.

Алексеев О.О. Розслідування окремих видів злочинів : навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. / О.О. Алексеев, В.К. Весельський, В.В. Пясковський – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 320 с.

Комп'ютерно-технічна експертиза (загальна частина):Методика/ДНДЕКЦ МВС України;Уклад.К.М.Ковальов, С.М. Корнійко, В.О. Княздвірський – К.,2007 - 24с

Криміналістична техніка: Навч. Посіб [За ред. А. В. Кофанова.] – К. : КИЙ, 2006. – 456 с.

Криміналістика: Підруч. для студ. юрид. спец. вищ. закл. освіти / За ред. В. Салтевський М.В. Криміналістика. Підручник: У 2-х ч. Ч.1. – Х.: КонСУМ, Основа, 1999. – 416 с.

Криміналістика : Підручник // В.Ю. Шепітько, ред. В.О. Коновалова, В.А. Журавель та ін. / МОНУкраїни. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. – Харків : Право, 2010. – 462 с.

Криміналістика: питання і відповіді : навч. посіб. для студ. ВНЗ // А.В. Кофанов, О.Л. Кобилянський, Я.В. Кузьмічов, Ж.В. Удовенко, С.В. Хільченко ; МОН України, НАВС. – К. : Центр убов. літ., 2011. – 276 с.

Криміналістика. Академічний курс : Підручник // Мін-во освіти і науки України. Акад. адвокатури України; Т.В. Варфоломеев, В.Г. Гончаренко, В.І. Бояров, С.В. Гончаренко, В.О. Попелюшко. – Київ : ЮрІнком Інтер, 2011. – 495 с.

Криміналістика : навч. посіб. / Р.І. Благута, Р.І. Сибірна, В.М. Бараняк та ін. // МОН України ; за ред. Є.В. Пряхіна. – К. : Атіка, 2012. – 495 с.

Криміналістика : Підручник / В.В. Пясковський, Ю.М. Чорноус, О.О. Алексеев та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2015. – 544 с.

Разумов Э.А., Молибога Н.П. Осмотр места происшествия. – К.: РИО МВД Украины, 1994

Додаткова

Белкин Р.С. Криминалистическая энциклопедия / Белкин Р.С. – М. : Мегатрон XXI, 2000. – 336 с.

Біленчук П.Д. Судові експертизи : довідник / Біленчук П.Д., Курко М.Н., Стахівський С.І. – К. , 1997 – 48 с. – (Сучасна криміналістика).

Дослідження інформації на цифрових носіях / Уклад. Бобрицький С. М., Чишкала О.В., Серий В.В., Селезньова О.В., Стороженко С. В. – Харків: ХНДІСЕ МЮ України, 2009. – 41 с.

Дорот В.Л. Толковый словарь современной компьютерной лексики / В.Л. Дорот, Ф.А. Новиков – СПб. : БХВ-Петербург, 2004. – 608 с.

Кэрриэ Б. Криминалистический анализ файловых систем / Кэрриэ Б. – СПб. : Питер, 2007. – 480 с.

Мюллер Скотт. Модернизация и ремонт ПК. 18-е издание / Мюллер Скотт ; [пер. с англ. С.А. Храмова]. – М. : ООО „И.Д. Вильямс ”, 2010. – 1280 с.

Одерій О. В. Тактика слідчого огляду комп'ютерних систем та їх елементів : наук.-практ. посіб. / В. О. Одерій, С. О. Корона, С. В. Самойлов. – Донецьк, 2010. – 87 с.

Основи судової експертиза: навчальний посібник для фахівців, які мають намір отримати або підтвердити кваліфікацію судового експерта / авт.-уклад.: Л.М. Головченко, А.І. Лозовий, Е.Б. Сімакова-Єфремян та ін. – Х.: Право, 2016. – 928 с.

Россинская Е.Р. Судебная компьютерно-техническая экспертиза / Е.Р. Россинская, А.И. Усов. – М. : Право и закон, 2001. – 416 с. – (Серия „Практическая юриспруденция. Судебная экспертиза ”).

Усов А.И. Судебно-экспертное исследование компьютерных средств и систем : учебное пособие / Усов А.И. – М. : ЭКЗАМЕН, 2003. – 368 с. – (Серия „Юриспруденция и право ”).

Нехорошев А.Б. Практические основы компьютерно-технической экспертизы / [Нехорошев А.Б., Шухнин М.Н., Юрин И.Ю., Яковлев А.Н.]. – М. : Центр, 2007 – 266 с. – (Серия „Новые экспертные технологии ”).

Інформаційні ресурси

Сайт Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua>).

Верховний Суд України (<http://www.scourt.gov.ua>).

Вищий господарський суд України (<http://www.arbitr.gov.ua>).

Міністерство внутрішніх справ України (<http://www.mvs.gov.ua>).

Міністерство оборони України (<http://www.mil.gov.ua>).

Міністерство освіти і науки України (<http://www.mon.gov.ua>).

Вища рада юстиції України (<http://www.vru.gov.ua>).

Бібліотека Верховної Ради України (<http://www.lib.rada.gov.ua>).

Державна науково-технічна бібліотека України (<http://www.gntb.gov.ua>).

Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія» (<http://www.library.ukma.kiev.ua>).

Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua>).

Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр України (<http://www.dndekc.mvs.gov.ua>).

Київський науково-дослідний інститут судових експертиз (<http://www.kniise.com.ua>).